

De sociale Lovforslag.

Af

Th. Sørensen.

Den her givne Fremstilling af Lovforslagene vedrørende Arbejderforsikring, som Regeringen i denne Samling har forelagt Rigsdagen — d. v. s. Forslaget om »anerkendte Sygekasser«, samt Forslaget om »Arbejdernes Sikring mod Følgerne af Ulykkestilfælde under Arbejde« —, er fremkommen som et efter Opfordring holdt Indledningsforedrag til en Diskussion i »Nationaløkonomisk Forening«. Deraf fulgte, at Fremstillingen helst maatte være nogenlunde kortfattet. Idet de paagældende Lovforslag forudsattes bekendte, indskrænkede jeg mig derfor til at fremdrage Hovedpunkterne, hvori de ledende Principer have fundet deres Udtryk. Samtidig blev da for disse Hovedpunkters Vedkommende gjort opmærksom paa Afvigelserne, som findes mellem Forslagene fra Regeringen og fra den i 1885 nedsatte Kommission, som havde til Opgave at gøre de forberedende Undersøgelser.

Nogle almindelige Betragtninger, som forudskikkedes, maa staa for min egen Regning, eftersom de ikke

ganske falde sammen hverken med Regeringens eller med Kommissionens Motiver.

Lovgivningen om Arbejderforsikring (Sygeforsikring, Ulykkesforsikring, Alderdomsforsørgelse) maa ses paa Baggrund af den sociale Gæringsproces, som navnlig i sidste Halvdel af dette Aarhundrede har sat Arbejderbefolkningen mere eller mindre i Bevægelse Evropa rundt. Det tør nok siges, at herfra er Stødet udgaet til den tyske Lovgivning paa dette Omraade, ligesom til de forberedende Skridt i samme Retning, der ere foretagne i enkelte andre Lande. Gæringen blandt Arbejderne henlede nemlig blandt andet Almenhedens Opmærksomhed paa, hvor usikkert disse som oftest ere stillede i økonomisk Henseende. Heraf fremgik Ønsket om, at — saavidt muligt — alle Arbejderes økonomiske Stilling blev nogenlunde betrygget gennem de forskellige Former af Arbejdskraftens Forsikring, en Betyggelse, som tidligere Lavsvæsenet for en stor Del havde afgivet, omend kun for Haandværksarbejdernes Vedkommende. Men tillige fik man snart Øje for Vanskelighederne ved Løsningen af denne Opgave. Hvad mere er, disse befandtes saa store, at Løsningen kun syntes mulig ved Hjælp af Statens ordnende Haand.

Skal Lovgivningsmagten imidlertid tænkes at gribe ind, maa der da først være Klarhed over, hvorvidt Vanskelighederne ved at faa Arbejderforsikring almindelig gennemført stamme fra Arbejdernes Mangel paa Evne eller fra deres Mangel paa Fremsyn. Er det sidste Tilfælde, vil der maaske kunne blive Tale om at

tvinge dem til at forsikre sig ved egen Hjælp alene. Er det første Tilfælde, kommer Vægten til at ligge paa, at de faa Medhjælp. Er begge Delé Tilfælde, kunde den Mulighed frembyde sig, at Medhjælpen kombineres med tvungen Selvhjælp (delvis). Men fra hvem skal under alle Omstændigheder denne Medhjælp komme, fra det Offenlige eller fra Arbejdsgiverne?

Nærmest ligger det vistnok eventuelt at give Anvisning paa Arbejdsgiverne. En Forpligtelse til at støtte Arbejderen ved Forsikringen af hans Arbejdskraft synes med større Ret at kunne paalægges dem, der have Brug for og benytte Arbejderen, saalænge Arbejdskraften er tilstede, end den kan paalægges Samfundet som Helhed. Paa en Maade kan dette ogsaa siges at være anerkendt i Praxis af Vedkommende selv, idet Arbejdsgivere, som bekendt, ikke sjeldent af egen Drift bidrage til deres Arbejderes Forsikring. Men der er den Mislighed ved en paatvungen Forpligtelse af denne Art, at den turde møde ikke faa praktiske Hindringer, særlig naar den skal tænkes at omfatte alle Forsikringsformer. Vil man da af Hensyn hertil begrænse Forpligtelsen til en enkelt Form, frembyder Ulykkesforsikringen sig som det naturligste Valg. Hovedmassen af de Ulykkestilfælde, som indtræde under Arbejde, viser sig nemlig at være knyttet til visse Beskæftigelser som disses tilsyneladende uadskillelige Ledsager*), hvilket derimod kun gælder om faa af Arbejdernes Sygdomme. Og hvad der vel maa lægges Mærke til, den med en Beskæftigelse forbundne Fare medfører som Regel ikke nogen højere Løn, saa at man

*) Hvad enten de, som i det overvejende Antal Tilfælde, ere rent hændelige, eller de lade sig henføre til en bestemt Persons Skyld (Arbejder eller Arbejdsgiver).

ikke af den Grund kunde med Rette henvise Arbejderen til selv at bære hele Omkostningen ved Ulykkesforsikringen. Snarere synes det berettiget, om her hele Byrden lagdes paa Arbejdsgiveren.

Dersom nu altsaa praktiske Hensyn bevirke, at det ved de øvrige Forsikringsformer blev det Offenlige, som ydede den eventuelt nødvendige Medhjælp, møde vi Spørgsmaalet, om denne da bør komme fra Stat eller fra Kommune. Eftersom det er Kommunerne, paa hvilke Fattigforsørgelsesbyrden hviler, kunde det synes naturligt, at det ogsaa blev disse, som ved denne Lejlighed traadte til. Medhjælpen til Ubemidledes Sygeforsikring og Alderdomsforsørgelse vilde nemlig paa en Maade indtræde som et Led i den nuværende Ordning af Fattigforsørgelsen, idet hin tilsigter at gøre denne delvis overflødig. Man vil have lagt Mærke til, at medens der tidligere var Tale om Arbejdere, bliver der nu Tale om Ubemidlede, thi det er selvfølgelig kunde økonomiske Vilkaar — og ikke tillige Arbejdsforholdet —, som bliver det afgørende for Indtrædelsen af det Offenliges Medhjælp, i Modsætning til Arbejdsgiverens.

Men kunde det end synes naturligst, at det blev Kommunerne, som ved denne Lejlighed traadte til, lod et Statsbidrag sig da ogsaa nok forsvare. Blandt andet kunde der henvises til, at i Forhold til Skatteevnen turde Ubemidlede sandsynligvis kontribuere mere til Statskassen end Bemidlede, i det mindste hvor Statsindtægten for en stor Del hidrører fra indirekte Skatter.

Efter saaledes i største Korthed at have antydet det Standpunkt, hvorfra de foreliggende to Lovforslag efter mit Skøn maa ses, skal jeg nu fremdrage Hoved-

punkterne i dem. Vi tage først Lovforslaget om »anerkendte Sygekasser« for os. Dette gaar ud fra det Ønskelige i, at der ydes Medhjælp til Selvhjælp. Men der kan næppe heller være Tvivl om, at i alt Fald en Del af vore gifte Arbejdere, navnlig blandt Markarbejderne, vanskelig kunne overkomme hele Omkostningen ved en fyldestgørende Sygeforsikring, særlig naar de tænkes at bidrage samtidig til deres Alderdomsforsørgelse. Derimod forekommer det mig ikke saa indlysende, at noget lignende skulde gælde om ugifte Arbejdere. Som Yder af Medhjælpen giver Lovforslaget Anvisning paa det Offenlige, idet dette skulde tilbyde Ubemidlede Støtte til deres Sygekasser. Endelig kan bemærkes, at Sygeforsikring vedbliver at være en frivillig Sag.

Som Motiv til, at Sygeforsikring ikke er gjort obligatorisk, finde vi anført, at denne allerede har slaaet kraftige Rødder hos de brede Lag her i Landet. Der turde saaledes være Anledning til at vente, at man, ved at tilbyde Sygekasserne Hjælp af det Offenlige, kunde opnaa en stadig stigende Tilslutning til dem. Tilbudet er imidlertid ikke ubetinget. Eftersom nemlig en Del af de nuværende Sygekasser ikke sikre deres Medlemmer paa engang Sygepenge og Helbredelsesmidler, er Forpligtelsen til at præstere begge Dele sat som Betingelse for, at Sygekassen kan vente Medhjælp af det Offenlige. Denne tilfalder derfor kun de anerkendte Sygekasser. Disse skulle altsaa, foruden at være begrænsede til kun at omfatte Ubemidlede, paatage sig at yde fri Læge, Medicin og Hospitalsophold til Medlemmerne med Kone og Børn under 15 Aar, samt passende Sygepenge til Medlemmerne selv. Lov-

forslagets Formaal er med andre Ord et dobbelt. Dels tilsigtes der, at Sygekassernes Præstationer gennemgaaende blive fyldestgørende, dels at Tilslutningen til dem lettes.

Heri stemmer Regeringens Forslag overens med Kommissionens, men de divergere i Henseende til Omfanget af det Offenliges Medhjælp. Kommissionen havde tænkt sig den at bestaa i følgende.

Fra Kommunernes Side: Fri Kørsel efter Læge. hvor dette er nødvendigt, d. v. s. paa Landet. Frit Hospitalsophold for gifte Medlemmers Kone og Børn under 15 Aar, samt Moderation i Betalingen for Medlemmet selv, saaledes at denne overalt sattes til højst 40 Øre daglig. Begge Dele skulde gælde ligesaa lang Tid, som den anerkendte Sygekasse yder Hjælp ifølge sine Vedtægter. Havde en saadan ikke let Adgang til Sygehus for sine Medlemmer, skulde vedkommende Amts- eller Bykommune udrede som Vederlag 2 Kr. pr. Medlem.

Fra Statens Side: Et aarligt Tilskud, der foresloges fastsat til 6 Kr. pr. gift og 3 Kr. pr. ugift Medlem, og som skulde være ens for Medlemmer af alle anerkendte Sygekasser. Desuden gratis Tilsyn, blandt andet med Sygekassens Status*).

Heraf har Regeringen ikke kunnet tiltræde Tanken om, at Kommunerne skulde yde Kur og Pleje paa Sygehus, gratis eller for betydelig nedsat Betaling.

*) Skønt jeg gaar ud fra, at ugifte Arbejders økonomiske Vilkaar ikke er af den Art, at de behøve Tilskud, har jeg dog ikke formuleret denne min Opfattelse som et Mindretalsvotum, eftersom jeg stod ene med den i Kommissionen.

Der anføres blandt andet herimod, at da Sygehusene udenfor Købstæderne som Regel ejes af Amtskommunerne, blev det disse, som kom til at bære Udgiften for Landdistrikternes Vedkommende, og ikke Sognekommunerne, paa hvilke Fattigforsørgelsesbyrden ellers hviler. Dette er imidlertid ogsaa, hvad Kommissionen tilsigtede. Og noget hermed analogt finder jo allerede Sted i Frederiksborg Amt, paa hvis Sygehuse Sognekommunerne have Ret til fri Kur og Pleje for deres Fattige*), medens Driftsudgifterne dækkes af Amtsrepartitionsfonden. I dette Amt vilde der saaledes ikke stille sig nogen Vanskelighed i Vejen for Realisationen af Kommissionens Tanke. Men ogsaa andetsteds lod den sig nok realisere, selv for de Sygehuses Vedkommende, der ejes af flere Amter i Fællesskab. Her lod det sig ganske vist ikke gøre at fordele Aarets eventuelle Driftsunderskud mellem Amterne, idet der i det ene Amt kunde være anerkendte Sygekasser, som havde let Adgang til at benytte Sygehuse, og ikke i det andet. Derimod maatte hvert Amt betale for de indlagte Sygekassemedlemmer med Familie, som havde hjemme i vedkommende Amt. Fastholder imidlertid Regeringen sin Modstand mod at paalægge Amtskommunerne den paagældende Udgift, ser jeg intet til Hinder for, at det udenfor Frederiksborg Amt blev Sognekommunen, som betalte for de i den bosiddende Sygekassemedlemmers Behandling paa Hospital — ligesom eventuelt ogsaa Vederlaget til Sygekassen. Hovedsagen er dog, at de anerkendte Sygekasser faa Hospitals-

*) Den samme Ret for sig, Familie og Tyende har forøvrigt alle Skatteydere i Amtsraadskredsen.

hjælpen, enten det saa sker gennem den store eller den lille Kommune, omend den første Vej ganske vist forekommer mig heldigst.

Heller ikke Statstilskudet har Regeringen kunnet anbefale i den foreslaaede Form. For det første vil den have det overført paa Kommunerne lidt efter lidt, hvilke da mulig kunne faa Tilladelse til at lade Hospitalshjælp træde i Stedet for en Del deraf. Dernæst foretrækker den, at Tilskudet kommer til at udgøre $\frac{1}{3}$ af det Kontingent, som Medlemmerne have paataget sig at udrede til Sygekassen (det nominelle Kontingent), i Stedet for at være ens for Medlemmer af alle Sygekasser, hvad Kommissionen jo havde anbefalet. Som Motiv hertil anføres, at da Principet er at yde Hjælp til Selvhjælpen, bør Tilskudet rette sig efter de Ofre, som Medlemmerne selv paatage sig.

Men netop naar det gøres gældende, at Medhjælpen skal svare til Selvhjælpen, turde Kommissionen snarere end Regeringen have ramt Maalet. Hvorledes bestemmes nemlig Selvhjælpens Omfang? Regeringen tager kun Hensyn til dens absolute Størrelse. Den ser altsaa paa Kontingentet, som Medlemmet faktisk kommer til at betale til Sygekassen (det nominelle Kontingent \div Tilskudet). Var denne Betragtningssmaaede rigtig, vilde Kommissionens Forslag sandsynligvis nok medføre, at gifte Medlemmer af Landkasser fik en større Medhjælp i Forhold til deres Selvhjælp end f. Ex. gifte Medlemmer af københavnske Kasser. Men det er dog vel Selvhjælpens relative Størrelse, hvorpaa det kommer an, og ikke dens absolute. Med andre Ord, Medlemmernes faktiske Kontingent maa sammenholdes med deres gennemsnitlige Aarsindtægt. Sker dette, findes

Selvhjælpen — udtrykt i Procent af Aarsindtægten — at ville sandsynligvis blive omtrent den samme for gifte Medlemmer af Landkasser og af københavnske Kasser, naar Kommissionens Forslag følges. Derimod vil efter Regeringens Forslag Landkasserne blive ugunstigt stillede. De nødvendige Tal til Oplysning heraf har jeg givet andetsteds*).

Naar det endnu nævnes, at Regeringen ikke vil have Begravelsespenge gjort til en obligatorisk Præstation for anerkendte Sygekasser — i hvilken Henseende jeg for mit Vedkommende har let ved at opgive Kommissionens modsatte Standpunkt —, saa er hermed fremdraget de væsentligste Dissenspunkter mellem Regeringens og Kommissionens Forslag.

Inden vi forlade Sygekasseloven, maa der imidlertid gøres opmærksom paa en Omstændighed, som muligvis kunde stille sig i Vejen for Opnaaelsen af dens Formaal, i hvilken Skikkelse den end eventuelt maatte udkomme (Regeringens eller Kommissionens). Det vil være bekendt, at de nuværende Sygekasser modtage Støtte fra Lægernes Side, idet disse gennemgaaende fungere for et lavt Honorar, samt at de faa Rabat fra Apothekerne; endvidere støttes idetmindste Fabrik-sygekasser jævnlig af Arbejdsgivere. Dersom nu Tilskudet fra det Offenlige bevirkede, at de anerkendte Sygekasser betragtedes som forholdsvis vel stillede, og derfor Støtten fra de nylig nævnte Sider bortfaldt for hines Vedkommende, vilde let Tilskudet og mere end det medgaa til at opveje de forøgede Udgifter og de formindskede Indtægter, som saaledes kunde følge med

*) »Ugeskrift for Læger«, 4de Række XVIII Nr. 33.

en Sygekasses Indtrædelse i de anerkendtes Række. Saasnart det mærkedes, var det selvfølgelig forbi med, at Sygekasserne lod sig anerkende, og Loven blev da dødfødt.

Man tør vel imidlertid vente, at hverken Læger, Apothekere eller Arbejdsgivere ville paa en saa grundig Maade misforstaa Lovens Formaal. Ligeledes tør maaske forudsættes, dersom den eventuelle Lov skulde fastslaa det Offenliges Medhjælp i Overensstemmelse med Regeringens Forslag, at da Københavns Kommune ikke vil benytte sig af Anvisningen paa at lade Hospitalshjælp træde delvis i Stedet for Tilskudet (jfr. ovenfor). Som bekendt, aabner nemlig denne Kommune allerede nu sine Hospitaler for Sygekasserne omtrent i det Omfang, som af Kommissionen er foreslaaet at skulle finde Sted overalt. Holder denne Forudsætning ikke Stik, vil Tilbudets Betydning for de københavnske Sygekasser blive stærkt reduceret, hvilket kunde benyttes som et Argument imod Regeringens Forslag.

Vi vende os dernæst til Lovforslaget om »Arbejdernes Sikring mod Følgerne af Ulykkestilfælde under Arbejde«. Herunder indgaar følgende Erhverv: Skov- og Landbrug; industrielle Virksomheder, som anvende mekanisk Drivkraft; andre industrielle Virksomheder — ligesom ogsaa nogle Haandværk og enkelte andre Beskæftigelser —, hvormed der er forbunden Fare for Ulykkestilfælde; endelig Skibsfart og Fiskeri, hvilke sidste ikke var medtaget i Kommissionens Forslag. Enhver Person, der har lønnet Arbejde i de nævnte Erhverv, og som hører til de Kategorier af Samfundsmedlemmer, der kunne finde Optagelse i de anerkendte Sygekasser, skulde uden noget Skridt fra

egen Side være sikret dels en Understøttelse til de Efterladte (Kone og Børn under 15 Aar), dersom han dør som Følge af et Ulykkestilfælde under Arbejde, dels en Understøttelse til sig selv, dersom han under Arbejde paadrager sig en Læsion med Følger for Arbejdskraften. Den sidst anførte Understøttelse indtræder dog, vel at mærke, først efter en vis Tids Forløb. Næmlig efter 26 Uger, dersom Vedkommende ikke er Medlem af en anerkendt Sygekasse; i modsat Tilfælde indtræder den, naar Pengehjælpen fra Sygekassen op-
hører.

Understøttelserne udbetales gennem en af Staten oprettet Anstalt. Dennes Udgifter til Administration dækkes af Statskassen, medens dens Udgifter i Anledning af Understøttelserne dækkes af Arbejdsgiverne i de nævnte Erhverv. I dette Øjemed sondres disse i 3 Afdelinger, af hvilke Afdeling I omfatter Land- og Skovbrug; Afdeling II de industrielle Virksomheder, Haandværk og øvrige Beskæftigelser, som ere forsikringspligtige; Afdeling III Skibsfart og Fiskeri. De til hver Afdeling hørende Arbejdsgivere dække i Forening de paa vedkommende Afdeling faldende Udgifter; Regeringen foreslaar, at dette sker efter Ligningssystemet, omend i en noget modificeret Form, medens Kommissionen anbefalede Kapitaldækningssystemet. I Afdeling I vilde da Udgiften være at paaligne efter Hartkorn, i Afdeling II efter den af hver enkelt Arbejdsgiver i Aarets Løb udbetalte samlede Arbejds løn under Hensyn tagen til den med Erhvervet forbundne Fare — der opstilles her 3 Fareklasser, — i Afdeling III efter den udbetalte Arbejds løn.

Hermed turde være berørt Hovedpunkterne i Lov-

forslaget. Efter dette skulde altsaa Arbejdsgiverne, med Anstalten som Mellemed, træde støttende til ved de Ulykkestilfælde under Arbejde, som medføre enten Døden eller en Læsion, hvis Følger for Arbejdskraften vedvarer ud over 26 Uger. Dette bliver en tvungen Sag. Paa den anden Side skulle Arbejderne klare sig selv overfor de under Arbejde paadragne Læsioner, hvis Følger for Arbejdskraften ere forvundne inden 26 Uger. Om de ville lette sig saadant ved at indtræde i en Sygekasse, bliver deres egen Sag.

Et Flertal af Kommissionen har ment, at det kun skulde være Medlemmer af anerkendte Sygekasser, som blev sikret den omtalte Understøttelse til sig selv eller til de Efterladte. Hvortil dog føjedes som et Kompromis: »forsaavidt der paa Stedet er Adgang til en saadan Sygekasse». Herved var da tilvejebragt en Art Forbindelse mellem de to Lovforslag. Regeringen har sluttet sig til Mindretallet, som foreslog at stryge denne Bestemmelse. Men da der ved Lovforslagets første Behandling i Landstinget — ligesom ogsaa andetsteds — er fremkommet Udtalelser, som gaa i Retning af at fastholde Begrænsningen endog uden Tilføjelsen, kan der være Anledning til her at omtale Spørgsmaalet med et Par Ord.

Fordi det Offenliges Medhjælp ved Sygeforsikringen er gjort betinget af, at Vedkommende er Medlem af en anerkendt Sygekasse, behøver selvfølgelig ikke Arbejdsgivernes Støtte ved Ulykkesforsikringen at være knyttet til den samme Betingelse. Understøttelsespligten, som Lovforslagets ledende Tanke fører til at paalægge Arbejdsgiverne, er snarest en ubetinget. Man maa nemlig erindre Udgangspunktet, som var, at Ulykkestilfælde

under Arbejde vise sig at være knyttede til visse Beskæftigelser som disses tilsyneladende uadskillelige Led-sagere, uden at Lønnen som Regel ses at være paavirket af den med Beskæftigelsen forbundne Fare. Jeg vilde saaledes have fundet det konsekvent, om den Arbejdsgiverne i de tit nævnte Erhverv paalagte Forpligtelse var kommen til at omfatte alle Læsioner efter Ulykkestilfælde under Arbejde, uanset Varigheden. Men vil man henvise en Del af Læsionerne til Arbejderens Selvhjælp — hvad der ikke mindst af praktiske Grunde kan være tilraadeligt, f. Ex. for at forhindre Simulation —, saa bør da Maaden, hvorpaa han klarer sig i disse Tilfælde, være overladt til ham selv.

Under alle Omstændigheder, dersom man endelig vil kræve Sygeforsikring som Betingelse for at faa Understøttelsen ved Ulykkestilfælde, hvorfor skal saa hin nødvendigvis foregaa i de anerkendte Sygekasser? Sæt, at disse af en eller anden Grund ikke vinde Indgang hos Befolkningen, saa vil denne Lov være dødsdømt, fordi den uden indre Nødvendighed er bleven bunden til Sygekasseloven. Der er saaledes ikke alene theoretiske, men ogsaa praktiske Grunde, som tale imod.

Som omtalt, foreslaar Regeringen, at Understøttelsen til den Tilskadekomne selv først indtræder efter 26 Ugers Forløb. Kommissionen havde ment, at dette Tidsrum (Carenztiden) kunde ansættes til 8 Uger, forsaavidt Vedkommende ikke var Medlem af en anerkendt Sygekasse. Jeg vilde tillade mig at anbefale en Art Mellemsvej. Den nemlig, at saasnart Invaliditet (o: en efter Læsionens Helbredelse bestaaende Forringelse eller Tab af Arbejdsevnen) var konstateret ved Lægeattest, skulde den Tilskadekomne have sin Understøttelse, til-

svarende til at Understøttelsen til de Efterladte jo indtræder, saasnart Døden er konstateret. Bortset herfra, ansættes Carentiden til 26 Uger. Med andre Ord, ingen Læsion medfører Understøttelse, før den anførte Tid er hengaaet, medmindre Død eller Invaliditet forinden indtræder som Læsionens Udgang*). Lad mig i den Anledning oplyse, at Invaliditet ofte vil kunne konstateres 4 à 8 Uger efter Ulykkestilfældet. Dens almindeligste Aarsag turde nemlig være Bortfjernelse af en Legemsdel ved Operation, under hvilke Omstændigheder Behandlingen jævnlig ikke tager længere Tid end den nævnte.

Man vil maaske spørge, hvorfor jeg ikke har berørt den nær liggende Mulighed, at Arbejdsgiverens privatretlige Erstatningspligt benyttedes som Udgangspunkt ved Lovgivning paa dette Omraade. Det ligger imidlertid i, at de i andre Lande indvundne Erfaringer synes at have godtgjort, at man ad denne Vej ikke kan komme til et tilfredsstillende Resultat. Ogsaa udenfor Tyskland viser der sig derfor mange Steder en Tendens henimod at gaa ud fra Understøttelsespligten, hvilende paa moralske Grunde.

Til Slutning kun en Bemærkning. Det maa vistnok indrømmes, at disse to Forslag fra Regeringen — ligesom dens tidligere fremsatte Forslag om Alderdomsforsørgelse — føre ind paa en i vor Lovgivning ny Bane. Navnlig ligger vel det ny i den Arbejdsgiveren gennem

*) En saadan Ordning vilde forøvrigt være omtrent det samme som at fastslaa, at Understøttelsen kun indtraadte ved Død eller Invaliditet, thi for de Læsioners Vedkommende, som ikke betinge en saadan Udgang, strækker Behandlingen sig sjældent ud over 26 Uger.

Ulykkesforsikringen paalagte Forpligtelse. Men ogsaa det Offenliges Medhjælp til Ubemidlede Sygeforsikring og Alderdomsforsørgelse er som obligatorisk et Skridt, der fører ud over vor nuværende Fattiglovgivning, skønt just ikke staaende uden indre Forbindelse med denne, hvilket allerede tidligere er berørt. Saa meget mere Anerkendelse forekommer Regeringen mig at fortjene, fordi den ikke er vejet tilbage for at fremlægge Forslagene. Det tør vel haabes, at Rigsdagen ligesaa resolut vil slutte sig til Tanken i dem, uden ængsteligt Hensyn til de Konsekvenser, der kunne frembyde sig for en opskræmmed Fantasi.
